

397988.9

1/16

ที่ นร 0216/15346

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

20 ธันวาคม 2538

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การตรวจสอบการถือครองและใช้ที่ดิน พระราชทานเพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0201/29662 ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2538

ตามที่ได้รายงานผลการดำเนินการตรวจสอบการถือครองและใช้ที่ดินพระราชทาน เพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2538 ลงมติว่า

1. รับทราบ รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การตรวจสอบ การถือครองและใช้ที่ดินพระราชทานเพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ ตามที่คณะกรรมการ สืบรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง และแก้ไขปัญหการบุกรุกการออกเอกสารสิทธิ์เกี่ยวกับที่ดินสาธารณะ ที่ได้พระราชทานไว้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ ฯ เสนอ

2. สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาคำให้การ ดังนี้

2.1 ให้กรมชลประทานและกรมธนารักษ์ดูแลป้องกันมิให้มีการบุกรุกเพิ่มขึ้นในที่ดิน ที่ใช้ประโยชน์ดังกล่าวและให้กรมชลประทานเร่งรัดการดำเนินการคดีกับผู้บุกรุกให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

2.2 ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหผู้บุกรุกในที่ดินตามแนวทางของคณะกรรมการแก้ไข ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.)

2.3 ให้คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานคร และเมืองหลัก พิจารณาแก้ไขแผนการใช้ที่ดินในเขตจังหวัดสมุทรปราการใหม่ โดยให้คำนึงถึง การแก้ไข ปัญหาผู้บุกรุก และการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตามแนวพระราชดำริ

2.4 ให้คณะกรรมการสำรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง ฯ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป โดยให้มีอำนาจหน้าที่ และดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

/2.4.1 ...

2/๖๕

2.4.1 กำหนดพื้นที่ แนวทาง หรือวิธีการ และเส้นทางการระบายน้ำตาม
โครงการป้องกันน้ำท่วมให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถระบายน้ำได้โดยไม่มีกีดขวางทางน้ำ และนำมากำหนด
เป็นแนวทางการใช้ที่ดินให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์ต่อโครงการป้องกันน้ำท่วมได้ถูกต้อง

2.4.2 ในระยะเวลา 2 ปี นับแต่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติ หากมีผู้ร้องขอออก
เอกสารสิทธิในที่ดินในเขตพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ในกิจการชลประทานในแนวเขตคลองตามประกาศกระแส
พระบรมราชโองการ ฯ ให้กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) ส่งเรื่องให้คณะกรรมการสำรวจตรวจสอบ
ข้อมูล ข้อเท็จจริง ฯ พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาก่อน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสำรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง ฯ มีอำนาจแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการ ฯ เพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายกำธร จันทรวงศ์)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

20 S.A. 2538

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. 2801445

โทรสาร 2824045

เอกสาร..... a 19 m 28
เอกสาร..... 19 m 28
โทร..... 19 m 28
โทร..... 19 m 28
โทร..... 19 m 28
โทร..... 19 m 28

3999/30

3/26

ที่ นร 0216/ว(ล)15347

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
พาเยียบรัฐบาล กท 10300

20 ธันวาคม 2538

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การตรวจสอบการถือครองและใช้ที่ดิน
พระราชทานเพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ

เรียน เลขา-นรม., รัฐ-กค., กษ., เลขา-ป.ป.ป., ปลัด-นร.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร 0215/ว(ล) 11473
ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท 0201/29662
ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2538

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อสำรวจ
ตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการบุกรุกการออกเอกสารสิทธิ์เกี่ยวกับที่ดิน
สาธารณะที่ได้พระราชทานไว้ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ
ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อำเภอบางพลี และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ และให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการ ฯ ดังกล่าว แล้วดำเนินการต่อไปได้ โดยให้รายงานผลการดำเนินการให้
คณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้รายงานผลการตรวจสอบการถือครองและใช้ที่ดิน
พระราชทานเพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2538 ลงมติว่า

1. รับทราบ รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การตรวจสอบ
การถือครองและใช้ที่ดินพระราชทานเพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ ตามที่คณะกรรมการ
สำรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง และแก้ไขปัญหาการบุกรุกการออกเอกสารสิทธิ์เกี่ยวกับที่ดินสาธารณะ
ที่ได้พระราชทานไว้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ ฯ เสนอ

/2. ...

2. สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาดำเนินการ ดังนี้

2.1 ให้กรมชลประทานและกรมธนารักษ์ดูแลป้องกันมิให้มีการบุกรุกเพิ่มขึ้นในที่ดินที่ใช้ประโยชน์ดังกล่าวและให้กรมชลประทานเร่งรัดการดำเนินการคดีกับผู้บุกรุกให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

2.2 ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหผู้บุกรุกในที่ดินตามแนวทางของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.)

2.3 ให้คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานคร และเมืองหลัก พิจารณาแก้ไขแผนการใช้ที่ดินในเขตจังหวัดสมุทรปราการใหม่ โดยให้คำนึงถึง การแก้ไขปัญหผู้บุกรุก และการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตามแนวพระราชดำริ

2.4 ให้คณะกรรมการสำรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง ฯ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป โดยให้มีอำนาจหน้าที่ และดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.4.1 กำหนดพื้นที่ แนวทาง หรือวิธีการ และเส้นทางการระบายน้ำตามโครงการป้องกันน้ำท่วมให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถระบายน้ำได้โดยไม่กีดขวางทางน้ำ และนำมากำหนดเป็นแนวทางการใช้ที่ดินให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์ต่อโครงการป้องกันน้ำท่วมได้ถูกต้อง

2.4.2 ในระยะเวลา 2 ปี นับแต่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติ หากมีผู้ร้องขอออกเอกสารสิทธิในที่ดินในเขตพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ในกิจการชลประทานในแนวเขตคลองตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการ ฯ ให้กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) ส่งเรื่องให้คณะกรรมการสำรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง ฯ พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาก่อน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสำรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง ฯ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ฯ เพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ด้วย

จึงเรียนมายังมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษร จันทระแสง)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. 2801445

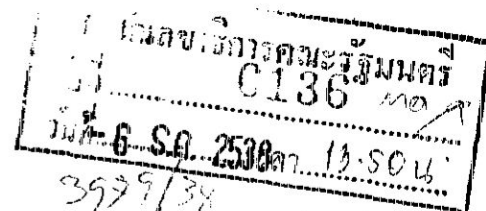
โทรสาร 2824045

2 0 S.A. 2538

นอ.ชปส..... ๑ ๑๓/๓/๓๕
 นอ.ส่วน ๑..... ๑๓/๓/๓๕
 ทน..... ๑๓/๓/๓๕
 จว..... ๑๓/๓/๓๕
 จกท..... ๑๓/๓/๓๕
 จกท..... ๑๓/๓/๓๕

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0201/29652

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

6 ธันวาคม 2538

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการตรวจสอบการถือครอง
และใช้ที่ดินพระราชทานเพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0215/ว (ล) 11473

ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2538

2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0216/13254

ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2538

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องขยายการหวงห้ามและ
จัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการทดน้ำไขว้ในบริเวณเขียงรากน้อยและ
บางเหี้ย พ.ศ. 2467 และกฎหมาย ประกาศที่เกี่ยวข้อง
รวม 7 ฉบับ
2. แผนที่แนวลองตามประกาศกระทรวงมหาดไทย
จำนวน 8 แผ่น
3. คำสั่งคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขต
กรุงเทพมหานคร และเมืองหลัก ที่ 9/2535 ลง 28 สค. 2535
4. หลักเกณฑ์การพิสูจน์สิทธิของ กปร.

1. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2538 เห็นชอบให้แต่งตั้ง
คณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อสำรวจตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมทั้งการแก้ไข
ปัญหาการบุกรุกการออกเอกสารสิทธิ เกี่ยวกับที่ดินสาธารณะที่ได้พระราชทานไว้ ตั้งแต่
สมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อสาธารณประโยชน์ และการระบายน้ำในเขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ

12/๗๑

มหานคร อำเภอบางพลี และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยปลัด
กระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมชลประทาน
เลขาธิการ ป.ป.ป. ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
มอบหมาย และผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ เป็นกรรมการ ตามที่นายกรัฐมนตรี
เสนอ และให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะ
กรรมการฯ ดังกล่าว แล้วดำเนินการต่อไปได้ โดยให้รายงานผลการดำเนินการให้
คณะรัฐมนตรีทราบภายใน 30 วัน และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน
2538 อนุมัติให้ขยายเวลาดำเนินการต่อไปได้อีก 30 วัน โดยให้นำผลการดำเนินการ
เสนอคณะรัฐมนตรีทราบในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2538

2. ผลการดำเนินการ

บัดนี้คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น
สรุปได้ดังนี้

2.1 คณะกรรมการฯ เห็นว่าที่ดินพระราชทานตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติ
ให้ดำเนินการตรวจสอบนั้นเป็นพื้นที่ตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องขยาย
การหวงห้ามและจัดซื้อที่ดิน สำหรับสร้างการกั้นน้ำ ไขน้ำ ในบริเวณเขียงรากน้อย
และบางเหี้ย พุทธศักราช 2467 ซึ่งมีรายการถึง 21 คลอง ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร และ
สมุทรปราการ รวม 7 จังหวัด

2.2 คณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งที่ 1/2538 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
ดำเนินการตรวจสอบการถือครองและใช้ที่ดินพระราชทาน เพื่อสำรวจประโยชน์และ
การระบายน้ำ เพื่อดำเนินการในแต่ละเขตพื้นที่จังหวัดรวม 7 เขต คือ คณะอนุกรรมการฯ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะอนุกรรมการฯ จังหวัดปทุมธานี คณะอนุกรรมการฯ จังหวัด
นนทบุรี คณะอนุกรรมการฯ จังหวัดนครนายก คณะอนุกรรมการฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา
คณะอนุกรรมการฯ จังหวัดสมุทรปราการ และคณะอนุกรรมการฯ ส่วนกลาง ให้มีอำนาจ
หน้าที่ดังนี้

1) ตรวจสอบว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ หรือไม่ แต่ใน เชียงใต้

2) สำนักรวบรวมตรวจสอบว่าในเขตพื้นที่ที่ดำเนินการตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ ได้มีการออกโฉนด หรือเอกสารสิทธิ์อื่นใดไปแล้วจำนวนกี่แปลง เนื้อที่เท่าใด

3) ตรวจสอบในเขตพื้นที่ที่ดำเนินการตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ ได้มีการบุกรุกเข้าทำประโยชน์จำนวนกี่แปลง เนื้อที่เท่าใด และได้มีการดำเนินการอย่างไรหรือไม่และให้คณะกรรมการฯ ส่วนกลาง ทำหน้าที่เพิ่มเติมในการประมวลผลการตรวจสอบประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ ว่ามีกฎหมายใดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับไขหรือยกเลิก และประมวลผลการดำเนินการของคณะกรรมการฯ แต่ละจังหวัด ทั้ง 6 ชุด เสนอข้อเท็จจริง รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

2.3 ผลการตรวจสอบประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

พ.ศ. 2467 กฎหมายหรือระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับไขหรือยกเลิก ประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ พ.ศ. 2467 มีกฎหมายหรือระเบียบ คำนวณที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ เรื่องขยายการหวงห้ามและจัดซื้อที่ดิน สำหรับสร้างการทดน้ำ ไชยน้ำ ในบริเวณเขียงรากน้อย และบางเหี้ย พ.ศ. 2467 ฉบับ ลงวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2467

2) ประกาศเรื่องขยายเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการทดน้ำในบริเวณเขียงรากน้อยและบางเหี้ย ออกไปอีก 8 ปี ฉบับลงวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2469

3) พระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทานในบริเวณเขียงรากน้อยและบางเหี้ย พ.ศ. 2476 ฉบับลงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2476

4) ประกาศกระทรวงเกษตรธิการ เรื่องกำหนดทำการรังวัดปักหลักเขตต์แบ่งแยกที่ดินในเขตชลประทาน จังหวัดละโว้และเชิงเทรา ลงวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2475

5) ประกาศกระทรวงเศรษฐการ เรื่องกำหนดทำการรังวัดแบ่งแยกที่ดิน เพื่อแก้ไขเขตสำหรับสร้างการชลประทาน ในจังหวัดละโว้ ลงวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2476

6) ประกาศกระทรวงเกษตรธิการ เรื่องกำหนดทำการรังวัดปักหลัก เขตต์แบ่งแยกที่ดินในเขตชลประทาน จังหวัดสมุทรปราการ ลงวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2475

7) ประกาศกระทรวงเศรษฐการ เรื่องกำหนดทำการรังวัดแบ่งแยกที่ดิน เพื่อแก้ไขสำหรับสร้างการชลประทานในจังหวัดสมุทรปราการ ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2476

คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีกฎหมายฉบับใดออกมา ยกเลิกหรือแก้ไขประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ พ.ศ. 2467 ตามข้อ 1) สำหรับ ประกาศและพระราชบัญญัติตามข้อ 2) และ 3) เป็นเรื่องขยายเวลาดำเนินการของ ประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ พ.ศ. 2467 ส่วนตามประกาศข้อ 4) - 7) เป็นเรื่องการถอนร่นแนวคลองตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ ในเขตจังหวัด สมุทรปราการ และจังหวัดละโว้ให้แม่น้ำคงลงมาใกล้ทะเล ดังที่ปรากฏอยู่ในสภาพปัจจุบัน และจากการพิจารณาตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ แล้ว คณะกรรมการฯ เห็นว่าประกาศกระแสพระบรมราชโองการฉบับดังกล่าวมีลักษณะเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกากำหนดแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืน โดยมีกำหนดระยะเวลา ดำเนินการของกฎหมายตามข้อ 1) - 3) ทั้ง 3 ฉบับ รวม 15 ปี คือ ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2467 - วันที่ 4 กันยายน 2482 เมื่อพ้นระยะเวลา 15 ปี การทวงห้าม ที่ดินตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ พ.ศ. 2467 ก็เป็นอันสิ้นสุด

2.4 ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ พ.ศ. 2467

ตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ ได้กำหนดเขตที่ดินไว้เพื่อจัดซื้อที่ดินทำการขุดคลอง ข้อมคลอง ก่อสร้างทำนบประตูน้ำ ทำคันกันน้ำ

ทำดิ่งดินคลอง หรือการอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องกระทำขึ้นเกี่ยวกับการระบายน้ำ
เขียงรากน้อย และบางเหี้ย ตามลำคลองต่างๆ รวม 21 ชื่อ ซึ่งจะอยู่ในเขตพื้นที่
ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนครนายก
จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร และคลองทั้ง 21 ชื่อ
จะกำหนดแนวกั้นเขตริมคลอง ระยะกว้างต่างกันไป ซึ่งถ้าคำนวณพื้นที่ตามแนวเขตที่
กำหนดไว้ตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการแล้วจะเป็นจำนวนเนื้อที่ประมาณ
144,535 - 0 - 00 ไร่ รวมความยาวคลองทั้งหมด 21 คลอง ประมาณ 471.50 กม.

แต่จากการตรวจสอบของคณะกรรมการฯ พบว่ากระทรวงเกษตรธิการ
และกระทรวงมหาดไทยในสมัยนั้น มิได้ดำเนินการปักหลักเขต และรังวัดจัดซื้อ ตาม
ระยะหรือตามคลองทุกคลองที่กำหนดไว้ในประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ แต่จะ
ดำเนินการตามความเหมาะสมและเท่าที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ในกิจการชลประทาน
รวมพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ในกิจการชลประทาน ในแนวเขตคลองตามประกาศกระแส
พระบรมราชโองการฯ มีเนื้อที่ทั้งหมด 15,878 - 2 - 28 ไร่ แยกเป็นที่ดินซึ่งมี
เอกสารสิทธิ์ โดยมีหลักฐานการจัดซื้อและราชฉันทให้ เนื้อที่ 5,721 - 2 - 38 ไร่
และเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าและที่สาธารณประโยชน์ (แนวคลองธรรมชาติเดิม)
เนื้อที่ 10,156 - 3 - 90 ไร่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ชื่อ 1 คลองบ้านม้า ความยาวประมาณ 10 + 750 กม. ความกว้าง
ประมาณ 40 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 268 - 3 - 00 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติ
เดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแส
พระบรมราชโองการฯ

- ชื่อ 2 คลองช่องสะเดา ความยาวประมาณ 26 + 500 กม. ความกว้าง
ประมาณ 30 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 496 - 3 - 50 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติ
เดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแส
พระบรมราชโองการฯ

- ชื่อ 3 คลองบ้านโพ ความยาวประมาณ 12 + 250 กม. ความกว้าง
ประมาณ 30 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 229 - 2 - 75 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติ
เดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแส
พระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 4 คลองบ้านสัวส์ดี ความยาวประมาณ 7 + 900 กม. ความกว้างประมาณ 25 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 123 - 1 - 75 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 5 คลองเชียงรากน้อย ความยาวประมาณ 8 + 400 กม. ความกว้างประมาณ 43 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 225 - 3 - 00 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิมบางส่วน และขุดใหม่บางส่วน ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์มีหลักฐานการจัดซื้อ 4 แปลง เนื้อที่ 34 - 3 - 76 ไร่ ราษฎรยกให้ 2 แปลง เนื้อที่ 8 - 0 - 44 ไร่ รวมทั้งสิ้น 6 แปลง เนื้อที่ 43 - 0 - 20 ไร่

- ข้อ 6 คลองขนานคลอง 1 ความยาวประมาณ 3 + 650 กม. ความกว้างประมาณ 18 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 41 - 0 - 24 ไร่ ดำเนินการขุดใหม่ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ มีหลักฐานการจัดซื้อ 4 แปลง เนื้อที่ 2 - 3 - 88 ไร่ ราษฎรยกให้ 8 แปลง เนื้อที่ 23 - 2 - 11 ไร่ รวมทั้งสิ้น 12 แปลง เนื้อที่ 26 - 1 - 99 ไร่

- ข้อ 7 คลองเชียงราก - บางชัน ความยาวประมาณ 4 + 700 กม. ความกว้างประมาณ 43 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 126 - 1 - 24 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิมไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 8 คลองรังสิตจาก ปตร.เปรมเหนือรังสิต ถึงแม่น้ำเจ้าพระยา ความยาวประมาณ 7 + 200 กม. ความกว้างประมาณ 96 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 432 - 0 - 00 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการ ตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 9 คลองเปรมประชากร ความยาวประมาณ 47 + 320 กม. ความกว้างประมาณ 43 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 1,271 - 2 - 90 ไร่ ดำเนินการขุดขยายความกว้างของคลอง ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ มีหลักฐานการจัดซื้อ 359 แปลง เนื้อที่ 671 - 1 - 89 ไร่ ราษฎรยกให้ 63 แปลง เนื้อที่ 74 - 1 - 95 ไร่ รวมทั้งสิ้น 422 แปลง เนื้อที่ 745 - 3 - 84 ไร่

13/36

- ข้อ 10 คลองสองสายใต้ ความยาวประมาณ 29 + 500 กม. ความกว้างช่วงจากคลองทวารสายล่างถึงแยกบางเขน กว้างประมาณ 80 ม. จากแยกบางเขนถึงคลองแสนแสบ กว้างประมาณ 40 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 626 - 2 - 90 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิมบางส่วน และขุดใหม่บางส่วน ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์มีหลักฐานการจัดซื้อ 162 แปลง เนื้อที่ 676 - 3 - 07 ไร่ ราษฎรยกให้ 75 แปลง เนื้อที่ 51 - 1 - 27 ไร่ รวมทั้งสิ้น 237 แปลง เนื้อที่ 728 - 0 - 34 ไร่

- ข้อ 11 คลองบางเขน ความยาวประมาณ 10 + 000 กม. ความกว้างประมาณ 12 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 75 - 0 - 00 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 12 คลองบางซื่อ ความยาวประมาณ 9 + 000 กม. ความกว้างประมาณ 25 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 140 - 2 - 50 ไร่ ดำเนินการขุดขยายความกว้างของคลองในบางช่วง ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ มีหลักฐานการจัดซื้อ 36 แปลง เนื้อที่ 73 - 1 - 56 ไร่ ราษฎรยกให้ 16 แปลง เนื้อที่ 7 - 1 - 64 ไร่ รวมทั้งสิ้น 52 แปลง เนื้อที่ 80 - 3 - 20 ไร่

- ข้อ 13 คลองสามเสน ความยาวประมาณ 10 + 000 กม. ความกว้างประมาณ 15 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 93 - 3 - 00 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 14 คลองสามวา ความยาวประมาณ 13 + 500 กม. ความกว้างประมาณ 52 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 438 - 3 - 00 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 15 คลองลำปลาเทวดา ความยาวประมาณ 18 + 000 กม. ความกว้างประมาณ 70 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 787 - 2 - 00 ไร่ เป็นคลองธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ

คลองจรเข้ใหญ่ ความยาวประมาณ 19 + 400 กม.
ความกว้างประมาณ 70 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 848 - 2 - 80 ไร่ เป็นคลอง
ธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศ
กระแสน์พระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 16 คลองสิบหก ความยาวประมาณ 28 + 800 กม. ความ
กว้างช่วง กม. 0 + 000 ถึง กม. 10 + 000 และ ช่วง กม. 15 + 300 ถึง
กม. 28 + 800 กว้างประมาณ 34 ม. และช่วง กม. 10 + 000 ถึง กม. 15 + 300
กว้างประมาณ 54 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 678 - 0 - 80 ไร่ เป็นคลอง
ธรรมชาติเดิม มีการดำเนินการขุดลอก แต่ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขต
และรังวัดจัดซื้อตามประกาศกระแสน์พระบรมราชโองการฯ

คลองสิบเจ็ด ความยาวประมาณ 14 + 700 กม. ความกว้าง
ประมาณ 100 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 918 - 3 - 00 ไร่ ดำเนินการ
ขุดขยายความกว้างของคลอง ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ มีหลักฐานการจัดซื้อ
54 แปลง เนื้อที่ 206 - 0 - 73 ไร่ ราษฎรยกให้ 139 แปลง เนื้อที่
359 - 1 - 30 ไร่ รวมทั้งสิ้น 198 แปลง เนื้อที่ 565 - 2 - 03 ไร่

- ข้อ 17 คลองพระองค์ไชยานุติต ความยาวประมาณ 34 + 200 กม.
ความกว้างช่วง กม. 0 + 000 ถึง กม. 9 + 500 และ กม. 16 + 800 ถึง
กม. 20 + 000 กว้างประมาณ 80 ม. ช่วง กม. 9 + 500 ถึง กม. 16 + 800 และ
กม. 20 + 000 ถึง กม. 34 + 200 กว้างประมาณ 110 ม. เนื้อที่ในแนวเขต
ประมาณ 2,113 - 0 - 40 ไร่ ดำเนินการขุดขยายความกว้างของคลอง ในส่วน
ของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ มีหลักฐานการจัดซื้อ 167 แปลง เนื้อที่ 1,700 - 1 - 56 ไร่
ราษฎรยกให้ 23 แปลง เนื้อที่ 75 - 1 - 69 ไร่ รวมทั้งสิ้น 190 แปลง เนื้อที่
1,765 - 3 - 25 ไร่

- ข้อ 18 แม่น้ำบางเหี้ย (คลองด่าน) ความยาวประมาณ 13 + 500 กม.
ความกว้างประมาณ 55 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 464 - 2 - 25 ไร่ เป็นคลอง
ธรรมชาติเดิม ไม่พบหลักฐานว่ามีการดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดจัดซื้อตามประกาศ
กระแสน์พระบรมราชโองการฯ

- ข้อ 19 และข้อ 20 คลองราชทะเล ความยาวประมาณ 53 + 850
ความกว้างช่วงจาก ปตร. คลองบางปิ้งถึงบางปู กว้างประมาณ 90 ม. จากบางปู
ถึง ปตร. บางเหี้ย กว้างประมาณ 190 ม. ช่วงจาก ปตร. บางเหี้ยถึง ปตร. ปากตะคลอง
กม. 0 + 000 ถึง กม. 0 + 900 กว้างประมาณ 130 ม. กม. 0 + 900 ถึง

1 + 700 กว้างประมาณ 270 ม. กม. 1 + 700 ถึง กม.6 + 500 กว้างประมาณ 90 ม. กม.6 + 500 ถึง กม.11 + 000 กว้างประมาณ 230 ม. กม.11 + 000 ถึง กม.12 + 000 กว้างประมาณ 210 ม. กม.12 + 000 ถึง กม.12 + 500 กว้างประมาณ 200 ม. กม.12 + 500 ถึง กม.16 + 800 กว้างประมาณ 90 ม. กม.16 + 800 ถึง กม.17 + 860 กว้างประมาณ 210 ม. กม.17 + 860 ถึง 24 + 350 กว้างประมาณ 90 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 4,952 - 1 - 25 ไร่ ดำเนินการขุดคลองและทำคันกั้นน้ำเดิม ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ มีหลักฐานการจัดซื้อ 225 แปลง เนื้อที่ 1,543 - 2 - 80 ไร่ ราษฎรยกให้ 20 แปลง เนื้อที่ 110 - 1 - 32 ไร่ รวมทั้งสิ้น 245 แปลง เนื้อที่ 1,654 - 0 - 12 ไร่

- ข้อ 21 คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก ความยาวประมาณ 7 + 000 กม. ความกว้างประมาณ 120 ม. เนื้อที่ในแนวเขตประมาณ 525 - 0 - 00 ไร่ ดำเนินการขุดคลอง ในส่วนของที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ มีหลักฐานการจัดซื้อ 43 แปลง เนื้อที่ 96 - 1 - 66 ไร่ ราษฎรยกให้ 11 แปลง เนื้อที่ 15 - 1 - 75 ไร่ รวมทั้งสิ้น 54 แปลง เนื้อที่ 111 - 3 - 41 ไร่

2.5 การออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่กรมชลประทานได้ดำเนินการปักหลักเขตและรังวัดไว้แล้ว ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยของกรมการฯ

จากการตรวจสอบของกรมที่ดินและกรมธนารักษ์ปรากฏว่า ในพื้นที่เขตคลองตามประกาศกระทรวงมหาดไทยของกรมการฯ แต่ละจังหวัดไม่มีการออกโฉนดหรือเอกสารสิทธิ์ ในแนวเขตคลองกรมชลประทาน เว้นแต่จังหวัดสมุทรปราการ ได้มีการออกโฉนดในแนวเขตคลองตามประกาศกระทรวงมหาดไทยของกรมการฯ ข้อ 19 ให้แก่นายบุญทองเรือง รวม 3 โฉนด คือโฉนดเลขที่ 95776 อำเภอเมืองสมุทรปราการ เนื้อที่ 40 - 1 - 32 ไร่ โฉนดเลขที่ 95781 อำเภอเมืองสมุทรปราการ เนื้อที่ 2 - 3 - 49 ไร่ และโฉนดเลขที่ 95780 อำเภอเมืองสมุทรปราการ เนื้อที่ 2 - 0 - 61 ไร่ และนายบุญฯ ได้โอนโฉนดเลขที่ 95781 และ 95780 ให้แก่นายบัวหลวง ทองเรือง (บุตร) ในวันที่รับโฉนด ต่อมานายบัวหลวงฯ ได้โอนขายที่ดินโฉนดเลขที่ 95781 และ 95780 ให้แก่นายศิริชัย เตชะพลกุล และนายวุฒิชัย เตชะพลกุล ตามลำดับ และทั้ง 2 รายนี้ ได้โอนขายที่ดินทั้ง 2 โฉนดนี้ให้แก่บริษัท อีสวเฮม โฮลดิ้งกรุ๊ป ผู้ถือครองปัจจุบัน ซึ่งกรมธนารักษ์กำลังดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อเพิกถอนโฉนดดังกล่าวต่อไป

2.6 การบุกรุกของราษฎรในแนวเขตคลองตามสภาพปัจจุบัน
ผลการตรวจสอบพบว่ามีผู้บุกรุก รวมทั้งสิ้น 5,990 ราย ดังนี้

- ข้อ 5	คลองเชียงรากน้อย	มีผู้บุกรุก 16 ราย
- ข้อ 6	คลองขนานคลอง 1	มีผู้บุกรุก 184 ราย
- ข้อ 7	คลองเชียงราก-บางชัน	มีผู้บุกรุก 31 ราย
- ข้อ 8	คลองรังสิตจาก ปตร. เปรมเหนือรังสิต ถึงแม่น้ำเจ้าพระยา	มีผู้บุกรุก 965 ราย
- ข้อ 9	คลองเปรมประชากร	มีผู้บุกรุก 561 ราย
- ข้อ 10	คลองสองสายใต้	มีผู้บุกรุก 1,290 ราย
- ข้อ 11	คลองบางเขน	มีผู้บุกรุก 74 ราย
- ข้อ 12	คลองบางซื่อ	มีผู้บุกรุก 153 ราย
- ข้อ 13	คลองสามเสน	มีผู้บุกรุก 14 ราย
- ข้อ 14	คลองสามวา	มีผู้บุกรุก 244 ราย
- ข้อ 15	คลองลำปลาทิว คลองจรเข้ใหญ่	มีผู้บุกรุก 195 ราย มีผู้บุกรุก 98 ราย
- ข้อ 17	คลองพระองค์ไชยฐานิต	มีผู้บุกรุก 545 ราย
- ข้อ 18	แม่น้ำบางเหี้ย (คลองด่าน)	มีผู้บุกรุก 132 ราย
- ข้อ 19 และข้อ 20	คลองชายทะเล	มีผู้บุกรุก 1,487 ราย
- ข้อ 20	คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษานครนายก	มีผู้บุกรุก 1 ราย

สภาพของการบุกรุกส่วนใหญ่จะเป็นการปลูกบ้านอยู่อาศัยทั้งในลักษณะชั่วคราว
และค่อนข้างถาวร และมีบางรายในแนวเขตคลองชายทะเล บุกรุกทำนาทำไร่ ก่อสร้าง
ร้านค้าทำทางเชื่อมหรือสะพานเข้าออกที่ดิน

ในการดำเนินการกับผู้บุกรุก กรมชลประทานได้ดำเนินการคดีกับผู้บุกรุก
ในเขตคลองที่กรมชลประทานดูแลรักษาอยู่ โดยฟ้องคดีแล้ว 2,625 ราย ซึ่งศาล
มีคำพิพากษาแล้วทั้งสิ้น ผู้บุกรุกหรือถอนไปแล้ว 667 ราย อยู่ในระหว่างบังคับคดี
1,957 ราย และอยู่ระหว่างเตรียมหลักฐานฟ้องคดี 697 ราย

3. ปัญหาและอุปสรรค

1) กรณีการออกโฉนดที่ดินในเขตชลประทาน

ตามผลการตรวจสอบปรากฏว่า ขณะนี้มีการออกโฉนดที่ดินในเขตชลประทาน ให้แก่ นายปุย ทองเรือง รวม 3 แปลง และกรมธนารักษ์ได้พิจารณาดำเนินการเพื่อผ่อนให้เพิกถอนโฉนด โดยได้มอบอำนาจให้จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการต่อไปแล้ว

2) กรณีการบุกรุก

ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏมีผู้บุกรุกในเขตคลองชลประทาน โดยส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อการอยู่อาศัย ซึ่งขณะนั้นกรมชลประทานก็ได้แก้ไขโดยการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกไปแล้ว แต่เนื่องจากในเขตพื้นที่คลองชายทะเล ตามข้อ 19, 20 จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งตามผลการตรวจสอบรายละเอียดของกรมธนารักษ์ และจังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่ริมถนนสุขุมวิท มีผู้บุกรุก 1,487 ราย กรมชลประทานใช้ประโยชน์ทั้ง 2 ฝั่งถนน คือ

- ฝั่งซ้ายของถนนให้ประโยชน์เป็นคลองส่งน้ำ เป็นแนวยาวขนานไปตามถนน

- ฝั่งขวาของถนนเป็นพื้นที่คันกันน้ำเดิมชายทะเล ซึ่งสภาพปัจจุบันมีพื้นที่ติดต่อกับแนวเขตถนนสุขุมวิท คลองด้าน หน้ากว้างประมาณ 70 เมตร เป็นแนวยาวขนานไปกับถนนสุขุมวิท ระยะทาง 27 + 600 กม. ตั้งแต่ กม. 27 + 000 ถึง กม. 54 + 600 พื้นที่ส่วนนี้กรมชลประทานได้ส่งคืนกรมธนารักษ์แล้วบางส่วนเนื้อที่ประมาณ 335 - 2 - 61 ไร่ (ตั้งแต่ กม. 38 + 000 ถึง กม. 54 + 000) กรมธนารักษ์ได้อนุญาตให้ใช้ราชการไปแล้ว 18 หน่วยงาน (และยังมีอีกหลายหน่วยงานแจ้งความประสงค์ขอใช้ราชการ) และจัดให้เอกชนเช่าทำเป็นทางเข้า - ออกไปแล้วจำนวน 7 ราย พื้นที่ส่วนนี้คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลักได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจกำหนดการใช้ที่ราชพัสดุทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมในการใช้ที่ดิน โดยเน้นให้คำนึงถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกำหนดเขตสงวนรักษาและฟื้นฟูป่าชายเลนและการจัดพื้นที่สีเขียวของที่ดินไว้ด้วย

ลักษณะการบุกรุกในพื้นที่แปลงนี้ นอกจากเพื่อบริการอยู่อาศัยและทำทางเข้า - ออก โดยทำเป็นถนนสะพานไม้ สะพานคอนกรีตแล้ว ผู้บุกรุกได้ดำเนินการร้องขอออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินด้วย ขณะนี้สำนักงานราชพัสดุได้ร้องคัดค้านไว้แล้ว 7 รายกรมธนารักษ์ฟ้อง

ร้องเป็นคดีแล้ว 2 ราย การบุกรุกที่ดินส่วนนี้ก่อให้เกิดปัญหาต่อการปกครองดูแลที่ดินกับทางราชการ และโดยที่ดินที่ส่วนนี้น่าจะเป็นเขตพื้นที่สำคัญส่วนหนึ่งในการระบายน้ำลงสู่ทะเล ตามแนวพระราชดำริในเรื่องการป้องกันน้ำท่วม

4. แนวทางแก้ไข

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นที่ยุติ และทำให้การใช้ที่ดินเป็นประโยชน์ต่อการระบายน้ำ ตามแนวพระราชดำริ คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการดังนี้

1. ให้กรมชลประทานและกรมธนารักษ์ดูแลป้องกันมิให้มีการบุกรุกเพิ่มขึ้นในที่ดินที่ใช้ประโยชน์ดังกล่าว และให้กรมชลประทานเร่งรัดการดำเนินการคดีกับผู้บุกรุกให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

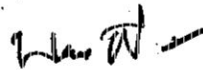
2. ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหผู้บุกรุกในที่ดินตามแนวทางของ คณะกรรมการแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.)

3. ให้คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก พิจารณาแก้ไขแผนการใช้ที่ดินในเขตจังหวัดสมุทรปราการใหม่ โดยให้คำนึงถึง การแก้ไขปัญหผู้บุกรุก และการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตามแนวพระราชดำริ

4. ให้มีคณะกรรมการกำหนดพื้นที่ แนวทาง หรือวิธีการ และเส้นทางการระบายน้ำตามโครงการป้องกันน้ำท่วมให้ชัดเจน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางการใช้ที่ดินสอดคล้องและเกิดประโยชน์ต่อโครงการป้องกันน้ำท่วมได้ถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ฝ่ายผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น เสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร. 2210142

เรื่องขบวนการทวงห้าม และจัดซื้อที่ดิน
สำหรับสร้างการทดน้ำในน้ำในบริเวณเขื่อนบางลางและบางเขิน
พุทธศักราช ๒๔๖๓

24/๖๓

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คำรัสเพื่อเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า

จำเดิมแต่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงเกษตรธิการจัดการ
การทดน้ำในน้ำขึ้นในแนวป่าสักตอนเหนือตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๔ แล้ว นั้น กระทรวงเกษตรธิการ
ได้จัดการเป็นแผนสำเร็จลุล่วงไปตอนหนึ่งแล้ว จึงทรงพระกรุณาเห็นว่า ที่ดินในบริเวณ
ทุ่งเขื่อนบางลางและบางเขินตอนใต้ มีบริเวณกว้างขวางโคใหญ่ ถ้าแนวโคชดกลอง
ทดน้ำสงน้ำให้สืบลงมาได้จากแนวป่าสักแล้ว จะเป็นประโยชน์แก่การเพาะปลูกและสกล
แก่กิจการของสาธารณะชนทั่วไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดเขตที่ดินที่จะทำการทดน้ำในน้ำ
ในเขตบริเวณทุ่งทั้ง ๒ นี้ ตามแนวโคชดกลองในแผนที่ ๒ ฉบับ ซึ่งอยู่ข้างท้ายประกาศนี้
เพื่อไว้สำหรับจัดซื้อที่ดินทำการชดกลองขอมกลอง กลองทวนแบบประทุนน้ำ ทำคันกันน้ำ
ทำตลิ่งคันคลอง หรือการอื่น ๆ ที่จำเป็นของกระทรวงขึ้นเกี่ยวกับการระบายน้ำเขื่อนบางลาง
และบางเขิน ดังมีรายการแจ้งต่อไปนี้

๑ กลองบ้านมา (หรือกลองหินตรา) ตั้งแต่สถานีบ้านมาของทางรถไฟสายเหนือ
ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอทุ่งกระ (อำเภอเมืองทุ่ง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลงมาตาม
กลองบ้านมา ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้กับกลองสะแก หรือกลองกระมัง หองที่อำเภออุไทย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามลำคลองสะแกไปทางทิศตะวันออกไปเชื่อมกับกลองของสะแก
กว้างฝั่งละ ๑ เส้น (หรือ ๒๐ วา)

๒ กลองของสะแก หองที่อำเภออุไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปทาง
ทิศใต้ถึงกลองของสะแกต่อกลองบ้านมา หองที่อำเภอวังน้อยและอำเภอบางบาล ไป
ตามลำคลองบ้านบางคอกลองแล้วลงมา หองที่อำเภอวังน้อย และอำเภอบางบาลไปคอ
ลำคลองจิก หองที่อำเภอบางบาล ไปทางทิศตะวันตกถึงทางรถไฟโตสถานีบางบาลกว้างฝั่งละ
๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

๓ กลองบ้านโพธิ์ทอง อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่แยก
กลองบ้านบาง ไปทางทิศตะวันตกจดฝั่งซ้ายแห่งลำน้ำเจ้าพระยา กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น
๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

๔ กลองบ้านสาวสัค อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่
กลองบ้านโพธิ์ ตามลำคลองโคกไปทางทิศตะวันตกถึงฝั่งซ้ายแห่งลำน้ำเจ้าพระยา
กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

ท้องที่อำเภอราชคราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กับท้องที่อำเภอสามโคก จังหวัดประทุมธานี
มณฑลอยุธยา ไปทางทิศตะวันตกต่อกับคลองเขียงรากน้อย ไปตามลำคลองเขียงรากน้อย
ตลอดฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา กว้าง ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

๖ คลองที่จะขุดใหม่ จากฝั่งตะวันตกของคลอง ๑ เหนือแบกคลองหกวาสายบน
ท้องที่อำเภอราชคราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอสามโคก จังหวัดประทุมธานี
มณฑลอยุธยา ไปทางทิศใต้ ประมาณ ๓ กิโลเมตร ตามคลอง ๑ แล้วไปทางทิศตะวันตก
จนถึงเขตระหว่างกลางคลอง ๑ กับทางรถไฟสายเหนือ กว้าง ๒ เส้น ทั้งฝั่งซ้ายคลอง ๑
และกว้าง ๑ เส้น จากศูนย์กลางคลองขุดใหม่ที่จะขุดไปทางทิศตะวันตก

๗ คลองเขียงราก ท้องที่อำเภอสามโคก จังหวัดประทุมธานี ทั้งฝั่งตะวันตก
ของคลอง ๑ ไปทางทิศตะวันตกถึงที่ติดต่อกับคลองบางหลวงเขียงรากใหญ่ กว้างฝั่งละ ๑๒
เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

๘ คลองรังสิต ท้องที่อำเภอวังน้อย จังหวัดชัยภูมิ และอำเภอบางกะดี
(อำเภอเมืองประทุมธานี) จังหวัดประทุมธานี ต่อจากคลอง ๑ ไปทางทิศตะวันตก ถึงฝั่งซ้าย
แม่น้ำเจ้าพระยา กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

๙ คลองเปรมประชากร ท้องที่อำเภอบางปิ่น และอำเภอราชคราม จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา มณฑลอยุธยา และอำเภอสามโคก อำเภอวังกะดี่ (อำเภอเมือง
ประทุมธานี) จังหวัดประทุมธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และอำเภอบางเขน
อำเภอบางซ้อ จังหวัดพระนคร ทั้งแต่คลองเปรมประชากรฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยาไป
ทางทิศใต้ถึงที่ติดต่อกับคลองบางซ้อ กว้างฝั่งละ ๑ เส้น (หรือ ๒๐ วา)

๑๐ คลองที่จะขุดใหม่ ท้องที่อำเภอบางเขน อำเภอบางซ้อ จังหวัดพระนคร
ทั้งแต่แบกคลอง ๒ กับคลองหกวาสายล่าง ไปทางทิศใต้ถึงที่ติดต่อกับคลองถนนหรือคลอง
วังบัว ไปตามลำคลองวังบัวหรือคลองลพบุรีแล้วไปทางทิศเหนือถึงทิศใต้ ไปตามลำคลอง
ลาดพร้าวหรือวังบัว ถึงแบกคลองแสนแสบคลองที่อำเภอบางกะดี จังหวัดพระนคร แล้วไป
ตามลำคลองแสนแสบถึงแบกคลองคัน อำเภพระโขนง จังหวัดพระประแดง ไปตาม
ลำคลองคันทางทิศใต้ถึงคลองพระโขนง แล้วไปตามลำคลองพระโขนงทางทิศตะวันตก ถึง
แบกฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

๑๑ ตามคลองบางเขน ท้องที่อำเภอบางเขน บางซ้อ จังหวัดพระนคร กับอำเภอ
นนทบุรี (อำเภอเมือง) จังหวัดนนทบุรี แยกจากคลองวังบัวไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
ถึงที่เชื่อมกับฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา กว้างฝั่งละ ๑ เส้น (หรือ ๒๐ วา)

๑๒ ตามลำคลองบางซ้อ ท้องที่อำเภอบางซ้อ จังหวัดพระนคร ทั้งแต่แบกคลอง
ลาดพร้าวหรือคลองวังบัวไปทางทิศตะวันตกถึงแบกคลองเปรมประชากร กว้างฝั่งละ ๑ เส้น
(หรือ ๒๐ วา)

26/๗๔

พระนคร ไปทางทิศตะวันตกถึงถนนอิงเป้า กว้างฝั่งละ ๑ เส้น (หรือ ๒๐ วา)

๑๔ ตามทิศใต้คลอง ๖ ทองที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดธัญบุรี มณฑลอยุธยา ตั้งแต่ฝั่งใต้คลองหกวาสายล่าง ไปทางทิศใต้ถึงแยกคลองสามวา มีเขตคามเกี่ยวในท้องที่ อำเภอลำลูกกา จังหวัดธัญบุรี และอำเภอมินบุรี (เมือง) จังหวัดฉะเชิงเทรา ลงไปทางทิศใต้ ตามคลองนั้น ถึงแยกคลองแสนแสบ กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

* ๑๕ ตามลำทรายทองคันทรีหรือลำปลาเทียว ทองที่อำเภอมินบุรี (เมือง และอำเภอ แสนแสบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งแต่แยกคลองแสนแสบไปทางทิศใต้ ถึงที่ฝักคอกกับคลองหัวตะเข้ ทองที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ไปตามลำคลองหัวตะเข้ถึงแยกคลองลำโรง กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

๑๖ ตามลำคลอง ๑๖ ทองที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก มณฑลปราจีน ตั้งแต่ฝั่งใต้ตามคลองหกวาสายล่าง เลี้ยวไปทางทิศตะวันออก คลองหกวาสายล่างติดต่อกับ คลอง ๑๗ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา มณฑลปราจีน ไปตามลำคลอง ๑๗ ทางทิศใต้ทุกคลองบางขนาด กว้างฝั่งละ ๓ เส้น (หรือ ๖๐ วา)

๑๗ ตามลำอายสอและบึงเทพาถึงคลองพระองค์ไชยบุรีนิคม ทองที่อำเภอเมือง ฉะเชิงเทรา มณฑลปราจีน ไปตามลำคลองพระองค์ไชยบุรีนิคมทุกคลองประเวศ กัดตรงไปทาง ทิศใต้ผ่านบ้านรางตาบ บ้านอายกันถึงวัดลาว คลองบางบ่อ ทองที่อำเภอบางเหี้ย จังหวัด สมุทรปราการ กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

* ๑๘ จากแยกคลองเปรมที่ติดกับคลองระลอกคบบรรจบกับคลองบางบ่อทองที่อำเภอ บางเหี้ย จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแยกมาจากคลองประเวศทางทิศใต้ ถึงแยกคลองบางเหี้ย ไปตามลำคลองบางเหี้ยถึงประตูน้ำบางเหี้ยหลอวารสวาม กว้างฝั่งละ ๑๒ เส้น ๑๐ วา (หรือ ๒๕๐ วา)

* ๑๙ ตั้งแต่ประตูน้ำบางเหี้ยสี่เส้นตรงไปทางทิศตะวันตกถึงคลองหลวง เลี้ยวไปตาม ลำคลองหลวงทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงบ้านวัดสมุทรปราการกว้างฝั่งละ ๑ เส้น (หรือ ๒๐ วา)

๒๐ ตั้งแต่ประตูน้ำบางเหี้ยไปทางทิศตะวันออกถึงแยกคลองลาดบัว หัวขวางเกลือ ทองที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มณฑลปราจีน ไปตามลำคลองลาดบัวถึงแยกฝั่งขวา แหม่นน้ำบางปะกง กว้างฝั่งละ ๑ เส้น (หรือ ๒๐ วา)

๒๑ ตามลำคลอง ๒๑ ตั้งแต่ถนนลาดง ไปทองที่อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก มณฑล ปราจีน แล้วไปตามลำคลองนี้ ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ถึงแยกแม่น้ำบางปะกง ทองที่อำเภอ องครักษ์ จังหวัดนครนายก กัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตรงไปคลองหัวควายถึงปลายคลอง ริมฝั่งทางทิศตะวันออก จากที่นี่ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ถึงทิศตะวันออกเฉียงเหนือมุมคลองที่ ๒๔ แล้วไปตามทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของคลอง ๒๔ ถึงมุมทิศตะวันออกเฉียงใต้ ต่อไปทาง ทิศตะวันออกเฉียงใต้ถึงทิศตะวันออกสุดเขตคลอง ๒๓ ไปตามลำคลอง ๒๓ คัดเส้นตรงผ่านคลอง ๒๒ ถึงแยกคลองหกวาสายล่าง ไปตามคลองหกวาสายล่างถึงฝั่งขวาแม่น้ำบางปะกง กัดไป ทางทิศใต้ตามฝั่งขวาแม่น้ำบางปะกงตามคลอง ๒๑ ที่ ๒๐ กับ ๑๘ ทองที่อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

จังหวัดฉะเชิงเทรา นนทบุรี ประจวบฯ ถึงแบบแปลนของทางทิศตะวันออกของคลองบางขนาก
ท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดฉะเชิงเทรา นนทบุรี ประจวบฯ กว้างฝั่งละ ๑ เส้น (หรือ ๒๐ วา)

27/๒๕

ในเขตที่ดินที่สำหรับสร้างการท่อน้ำในน้ำตามที่กล่าวแล้ว เจ้าพนักงาน
กระทรวงเกษตรธิการผู้มีหน้าที่ในการท่อน้ำจะสำรวจหาแผนที่ที่ดินและปักหลักกุ่มลงไว้
ให้ชัดเจน ส่วนที่ดินที่เจ้าของมีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินอยู่แล้ว ห้ามไม่ให้เจ้าของโอน
กรรมสิทธิ์เสียขาด เช่น ซื้อ ขาย โอน ให้ แยก แยกขาย หรือแก่ผู้อื่นโดยวิธีใดๆ เช่น
จำนำ ขายฝาก การมรดก หนี้กับผู้อื่นใดในระหว่าง ๒ ปี นับตั้งแต่วันประกาศนี้ และห้ามไม่ให้
สร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นของถาวรขึ้นในที่ที่ดินก่อนได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานใน
กระทรวงเกษตรธิการ โดยมีลายลักษณ์อักษร ถ้าเจ้าของที่ดินรายใดจะต้องการปลูกสร้าง
สิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานกระทรวงเกษตรธิการก่อน ถ้าเจ้าพนักงานกระทรวง
เกษตรธิการจะต้องการซื้อที่ดินไว้เป็นของหลวงเพื่อประโยชน์ในการสร้างการท่อน้ำในน้ำ
ก็ได้ แต่หาเจ้าพนักงานไม่ต้องการที่นั้นแล้ว ก็จะไม่แจ้งให้รู้ว่าเป็นเจ้าของโดย
ลายลักษณ์อักษร ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินในเขตประกาศสร้างการท่อน้ำในน้ำไว้ด้วย
ประการใด ๆ โดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานในกระทรวงเกษตรธิการ โดยมี
ลายลักษณ์อักษรก่อนแล้ว ให้ถือว่าที่ดินนั้น ๆ เป็นอันใช้ไม่ได้ และที่ดินยังคงเป็นของ
เจ้าของเดิมอยู่ อนึ่ง ตั้งแต่วันประกาศนี้ไป ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดปลูกสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้น
โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานในกระทรวงเกษตรธิการ โดยมีลายลักษณ์อักษรก่อนแล้ว
ผู้ท่ทำการปลูกสร้างขึ้นโดยเจตนาที่ไม่มีอำนาจจะเรียกร้องขอรับค่าทำขวัญหรือค่าเสียหาย
บางอย่างอย่างใดก็ได้เลย

ส่วนที่เจ้าพนักงานจะได้จัดซื้อที่ดินและจ่ายเงินค่าทำขวัญหรือค่าที่ดิน กับทั้งค่า
รื้อถอนเรือนโรงและค่าขนผลไม้นาน ๆ นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดเกณฑ์ไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จะให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเจ้าพนักงานสำหรับจัดซื้อที่ดินทั้ง
๒ ฝ่าย คือ เจ้าพนักงานกระทรวงเกษตรธิการฝ่ายหนึ่ง เจ้าพนักงานปกครองท้องที่กระทรวง
มหาดไทยฝ่ายหนึ่ง ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานหาซื้อที่ดินจะโดยประกาศในหนังสือราชกิจจานุ
เบกษาให้ทราบทั่วกัน

ข้อ ๒ ถ้าเขตที่ดินที่ต้องการสร้างการท่อน้ำนั้น ยังมิได้ปักหลักหมายกุ่มลงไว้
ชัดเจนหรือปักหลักหมายเขตแล้ว แต่หลุดออกเสียก็ให้เจ้าพนักงานกระทรวงเกษตรธิการ
ผู้มีหน้าที่ในการท่อน้ำปักหลักเขตลงไว้ใหม่ให้ชัดเจน

ข้อ ๓ ให้เจ้าพนักงานทั้ง ๒ ฝ่าย ตรวจที่ดินซึ่งต้องทำประโยชน์ในการสร้างการ
ท่อน้ำนั้นก่อนหาเจ้าของที่ และชี้แจงให้เจ้าของที่ทราบว่าต้องการเพียงใด ในการ
ที่จะนัดให้เจ้าของที่ผู้พร้อมกันในเวลาตรวจที่ดินนั้น จะแจ้งความความว่าจากรัฐ มีหนังสือไป
ก็ได้ แต่ให้มีพยานรู้เห็นด้วยในการนัดหมายเจ้าของที่ดินนั้น และต้องให้ปรากฏว่า ถ้าเจ้าของ
ที่ไม่มาเองและไม่มอบอำนาจ โดยมีลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นแทนมาแล้ว ให้ถือว่าเจ้าของที่ดิน

จะฟ้องร้องภายหลังไม่ได้

ข้อ ๔ เมื่อใดที่ที่ดินเสร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงานทั้งสองฝ่ายปรึกษารื้อกับ
เจ้าของที่ดิน กำหนดราคาไปตามที่เจ้าของจะได้รับนั้นลงไว้ในบัญชี เว้นแต่ที่ซึ่งเจ้าของไม่พึง
ปรารถนาที่จะมาจัดการเอง หรือมอบนั้นให้ โดยมีลายลักษณ์อักษรในหนึ่งผู้ใดมาแทนตามนั้นแล้ว
ก็ให้เจ้าพนักงานทั้ง ๒ ฝ่าย กำหนดราคาไปโดยไม่ต้องรอปรึกษากลับกับเจ้าของที่ดิน
อย่างหนึ่งอย่างใด เมื่อใดที่ดินเสร็จแล้วกำหนดราคาตกลงแล้ว ให้ส่งรายงานมายัง
กระทรวงเกษตรธิการ หรือผู้ซึ่งเสนาบดี กระทรวงเกษตรธิการตั้งแต่งใหม่ไว้ที่ในการ
นี้โดยเฉพาะพิจารณา ก่อน เมื่อได้รับอนุญาตเรื่องราคาแล้ว จึงนับว่าราคานั้นเป็นราคาที่ใช้ได้
ต่อไป

ข้อ ๕ ถ้าการกำหนดราคาที่ดินกับสิ่งซึ่งปลูกสร้างในที่นั้นไม่ตกลงราคากันแล้ว
ให้เจ้าของที่ดินกับเจ้าพนักงานทั้งสองฝ่ายโดยกลางการฝ่ายละคน เป็นผู้กำหนดราคา ถ้าพนักงาน
๑ เดือน ตั้งแต่วันที่ได้นัดหมายกัน เจ้าของที่ดินไม่จัดการตั้งอนุญาตโดยกลางการ ก็ให้ฝ่าย
เจ้าพนักงานมีอำนาจตั้งอนุญาตโดยกลางการ กำหนดราคาไปฝ่ายเดียวได้ เว้นแต่เมื่อ
ทั้ง ๒ ฝ่าย ตั้งอนุญาตโดยกลางการแล้ว แยกหาอนุญาตโดยกลางการทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่ตกลงราคากัน
เช่นนั้นแล้ว ให้ทั้ง ๒ ฝ่ายนั้นเลือกตั้งผู้ซึ่งชักชวนกันทั้ง ๒ ฝ่าย แยกอนุญาตโดยกลางการทั้ง ๒ ฝ่าย
ไม่ตกลงกันในการเลือกตั้งผู้ซึ่งชักชวน จึงให้ถือว่าที่อธิบดีศาลฎีกาเป็นผู้จัดการเลือกตั้งผู้ซึ่งชักชวน
นำที่ผู้ซึ่งชักชวนจะตกลงตัดสินถือเอาราคาที่คิดโดยเฉลี่ยที่ได้ซื้อขายกันในท้องตลาดเทียบตามราคา
ในท้องที่เป็นที่ที่ดินที่ล่วงมาก่อนวันประกาศใช้ ในระหว่าง ๓ ปี เป็นเกณฑ์

ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการ เลือกตั้งอนุญาตโดยกลางการและผู้ซึ่งชักชวน ในเมื่อตาม
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่ง

ข้อ ๖ เมื่อการว่าราคาตกลงกันโดยปราณีปรานยอมก็ให้ โดยอนุญาตโดยกลางการ
ตัดสินก็ให้ ไ้บรที่ติดต่อกับเจ้าของที่ดินไว้ในเรื่องพร้อมทั้งบัญชี และให้มีพยานลงนามใน
ถ้อยคำที่ยินยอมกันนั้นเป็นสำคัญ เมื่อได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานกระทรวงเกษตรธิการ
หรือผู้ซึ่งเสนาบดีกระทรวงเกษตรธิการแล้วแจ้งไว้ให้ผู้นำที่ในกิจการเช่นนี้ ว่าให้เจ้าของ
ที่ดินที่ตกลงกันแล้วนั้นไปรับเงินแห่งใด ก็ให้เจ้าพนักงานบอกแก่เจ้าของที่ให้ไปรับเงิน ณ
ที่แห่งนั้น ๆ เป็น ราย ๆ ไป

ข้อ ๗ เมื่อการว่าราคาตกลงกันแล้ว แต่เจ้าของที่ดินยังไม่ได้รับเงินค่าที่ไปก็ให้
หรือในระหว่างที่ยังไม่ตกลงในเรื่องราคาก็ให้ เจ้าพนักงานมีอำนาจใช้ที่ดินนั้นเพื่อทำ
ประโยชน์ในราชการก่อนได้

ข้อ ๘ ที่ดินแห่งใดซึ่งเจ้าขอ ฝัคิมไม่มีสิ่งสำคัญหรือข้อความอันหนึ่งอันใดซึ่ง
จะพึงเป็นหลักฐานไต่ถาม ฝัคิมแห่งนั้นเป็นของตนเองแล้ว หรือว่าเจ้าของอพยพทอดทิ้งไป
คงถือว่าที่นั้นเป็นที่หลวงจะคิดค่าที่ดินให้ไม่ได้ เว้นไว้แต่ว่าตามมีเรือนโรงหรือคอกมูลไม่
ปลูกสร้างอยู่ในที่นั้นบางที่จะได้รับผลค่าทำขวัญแก่เฉพาะสิ่งซึ่งปลูกสร้างไว้พอควรเท่านั้น

29/10/5

- 5 -

ข้อ ๘ สิ่งซึ่งปลูกสร้างไว้ในที่ดินนั้น ต้องกำหนดราคาในสมัยเวลาเมื่อตรวจและทำ
แต่การวัดตอนสิ่งซึ่งปลูกสร้างนั้น ถ้าเจ้าของไม่ไปสิ่งใดไปก็ให้ได้รับราคาเต็ม แต่ถ้า
เจ้าของได้รับสิ่งใดไปบ้างบางอย่าง ก็ให้หักจำนวนเงินค่าสิ่งของนั้น ๆ ออกจากราคา
ที่ซื้อขายกันเวลานั้น

ข้อ ๑๐ ถ้าเจ้าของที่ดินจริงใจซัดขึ้นไม่ยินยอมให้ใช้ที่ดินสำหรับทำการสร้างการ
ทดน้ำในน้ำตามประกาศนี้โดยไม่มีเหตุสมควร ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจฟ้องร้องขอให้
ศาลขับไล่ผู้จริงใจซัดขึ้นนั้นออกจากที่ดินแปลงนั้น ๆ เพื่อเจ้าพนักงานทำการต่อไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๗ เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชการปัจจุบัน

เจ้าพนักงานที่ดิน

เรื่อง ขยายเวลาหางานและจัดซื้อที่ดินสำหรับการทน้ำ
ในบริเวณเขื่อนราชนนอบและบางเหี้ย
ออกไปอีก ๔ ปี

๓๐/๗๔

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก
พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว คำรัสเหนือเกล้าฯ ในประกาศทน้ำทน้ำว่า ความประกาศกระแส
พระบรมราชโองการ เรื่องหางานและจัดซื้อที่ดิน สำหรับการทน้ำในน้ำในบริเวณ
เขื่อนราชนนอบและบางเหี้ย พุทธศักราช ๒๔๖๗ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๔๑
หน้า ๔๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๗ นั้น

ความทรงทราบโดยตลอดของข้าพเจ้าว่า ถึงแม้ไม่ประกาศมาแล้ว กระทรวง
เกษตรธิการ ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ในกรมทน้ำดำเนินการเป็นลำดับมา ส่วนกิจการที่จัด
ไปแล้วในสภามการทน้ำในน้ำในบริเวณเขื่อนราชนนอบและบางเหี้ยถึงเวลานั้น คือ

๑. คลอง ๑ - ๒ แยกคลองวังสีดา ลงไปถึงคลองทน้ำสาบกลาง ขุดลอก
เสร็จแล้ว

๒. คลองถนนทน้ำจากคลอง ๒ และคลองทน้ำสาบกลางลงไปถึง
ความแยกคลองบางเขน การขุดลอกคลองเสร็จแล้ว

๓. ทั้งสามแยกคลองบางเขนลงไปถึงคลองแสนแสบ การรั้งวัด
ปักหลักหินกันเขตคลองและกรบทางทน้ำเสร็จแล้ว

๔. คลอง ๑๖ แยกคลองวังสีดา จากคลองทน้ำสาบกลาง และคลอง ๑๗ แยก
คลองทน้ำสาบกลางลงไปถึงคลองพระองค์ไชยา การขุดลอกคลองทน้ำเสร็จแล้ว

๕. กันถนนกันน้ำคอนกรีตคลอง ๑๖ จากคลอง ๑๐ การรั้งวัดปักหลักหิน
กันเขตกรบทางและทน้ำกันถนนเสร็จแล้ว

๖. คลองพระองค์ไชยา การขุดลอกคลองทน้ำจากคลอง ๑๗ ลงไปถึงคลอง
ถึงคลองประเวศทน้ำเสร็จแล้ว

๗. ทน้ำจากคลองพระองค์ไชยา แยกคลองประเวศถึงคลองบางบ่อ การรั้งวัด
ปักหลักหินกันเขตและกรบทางทน้ำเสร็จแล้ว

ส่วนการรั้งวัดปักกรบและจัดซื้อที่ดินเพื่อขุดลอก ลอกคลองข้อมคลอง ก่อสร้าง
สถานที่ทำการและประตูปกเปิดทน้ำในน้ำซึ่งกำลังดำเนินการยังไม่สำเร็จตลอดไป เพราะมี
อุปสรรคบางอย่าง และประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องหางานและจัดซื้อที่ดิน
กรบกำหนด ๒ ปี วันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๕ แล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายเวลาหางานและจัดซื้อที่ดินสร้าง
ทน้ำในน้ำในบริเวณเขื่อนราชนนอบและบางเหี้ยออกไปอีก ๔ ปี ตั้งแต่วันที่กรบกำหนด
เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็นปีที่ ๒ ในรัชการ

ขบายนกำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทาน
ในบริเวณเขียงรากน้อยและบางเหี้ย พุทธศักราช ๒๔๗๒

.....
พระราชโองการ ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า ตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๖๕ กำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทานในบริเวณเขียงรากน้อยและบางเหี้ยให้ขยายออกไปอีกแปดปี

และโดยที่กำหนดเวลาดังกล่าวนั้น จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๓ แต่การจัดซื้อที่ดินยังหาสำเร็จไม่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทาน ในบริเวณเขียงรากน้อยและบางเหี้ย พุทธศักราช ๒๔๗๒

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ขยายกำหนดเวลาหวงห้ามและจัดซื้อที่ดินสำหรับสร้างการชลประทาน ในบริเวณเขียงรากน้อยและบางเหี้ยออกไปอีกห้าปี นับแต่วันครบกำหนดแปดปีถึงที่ระบุไว้ในประกาศกระแสพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๖๕

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๒ เป็นปีที่เก้าในรัชกาลปัจจุบัน ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศกระทรวงเกษตราธิการ

๗๒/๗๐

เรื่องกำหนดทำการรังวัดแบ่งเขตที่ดินแยกที่ดิน

ในเขตชลประทาน จังหวัดสมุทรปราการ

ด้วยกระทรวงเกษตราธิการจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ทำการ
รังวัดแบ่งเขตชลประทานแยกที่ดินให้แก่กรมชลประทาน ในจังหวัด
สมุทรปราการ คือ

๑. อำเภออัมพวาปรางค์ ตำบลท่าข้าม ตำบลบางน้ำ
 ๒. อำเภอบางมด ตำบลบางเหี้ย รวมทั้งสิ้น ๒ ตำบล
- และจะเริ่มมือทำการแบ่งเขตที่ดินในตำบลท่าข้าม
อำเภออัมพวาปรางค์ ตั้งแต่เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๕
เป็นต้นไป

เพราะฉะนั้น ให้บรรดาเจ้าของที่ดินในเขตตำบล และตำบล
ที่กล่าวแล้วข้างต้นให้นำเจ้าพนักงานทำการรังวัดแบ่งแยกเขตที่ดิน
ของตนให้เป็นการเสร็จไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

เจ้าพระยาพิชัยญาติ

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

เรื่องกำหนดทำการรังวัดแบ่งเขตที่ดินแยกที่ดิน

ในเขตชลประทาน จังหวัดฉะเชิงเทรา

ด้วยกระทรวงเกษตราธิการจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ทำการ
รังวัดแบ่งเขตชลประทานแยกที่ดินให้แก่กรมชลประทาน ในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา คือ

๑. อำเภอบางปะกง ตำบลท่าตะพาน ตำบลบางปะกง ตำบล
 ๒. อำเภอบางน้ำเปรี้ยว ตำบลบางซวก ตำบลบางชัน ๒ ตำบล
- และจะเริ่มมือทำการแบ่งเขตที่ดินในตำบลท่าตะพาน
อำเภอบางปะกง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นไป

เพราะฉะนั้น ให้บรรดาเจ้าของที่ดินในเขตตำบล และตำบล
ที่กล่าวแล้วข้างต้นให้นำเจ้าพนักงานทำการรังวัดแบ่งแยกเขตที่ดิน
ของตนให้เป็นการเสร็จไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

เจ้าพระยาพิชัยญาติ

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

Handwritten signature and date
๒๕/๕/๒๔๗๕

พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๐๒ หน้า ๓๖๖๔ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๐๒

เรื่อง กำหนดค่าการรังวัดแบ่งแยกที่ดินเพื่อ
แก้ไขเขตสำหรับสร้างถนนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดส่งพนักงานออกมาตรการรังวัดแยกเขตแบ่งแยกที่ดิน
ในบริเวณจังหวัดสมุทรปราการ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน
๒๕๐๒ นั้น บัดนี้ ทางกรมประมงได้ขอแก้ไขเขตที่ดินกันน้ำเดิมชายทะเลเสียใหม่ เพื่อให้
การปลูกเลี้ยงปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงให้พนักงานออกมาตรการรังวัดแบ่งแยกที่ดินเพื่อแก้ไข
บริเวณกันน้ำเดิมชายทะเลให้ทำการมาแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ในเขตของจังหวัดสมุทรปราการ

๑. อำเภอสมุทรปราการ ตำบลห้วยขวาง ตำบลบางปู

๒. อำเภอบางพลี ตำบลบางเหี้ย

ทั้งนี้ จะให้เริ่มลงมือทำการในตำบลห้วยขวาง อำเภอสมุทรปราการ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ.
๒๕๐๖ เป็นต้นไป

เพราะฉะนั้น ให้บรรดาเจ้าของที่ดิน ในเขตตำบล อำเภอที่กล่าวแล้วข้างต้นไปคอยนำเจ้าหน้าที่งาน
การรังวัดแบ่งแยกที่ดิน เพื่อแก้ไขเขตชลประทาน กันกันน้ำเดิมในเขตของตนให้เป็นการเสร็จไป.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๖

วิมาตย์

ชื่อนามแทนรัฐมนตรี

นางอุบล

(สำเนา)

คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ หน้า ๕๑ วันที่ ๕ เมษายน ๒๔๗๗

ประกาศกระทรวงเสนาธิการ

เรื่อง ถิ่นพักทำการรังวัดแบ่งที่ดิน เพื่อแก้ไข
เขตสำหรับสร้างการชลประทาน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ด้วยกระทรวงเสนาธิการได้ ให้ เจ้าพนักงาน ออกมาทำการรังวัดแบ่ง
ที่ดิน เพื่อแก้ไขเขตชลประทาน (คันกันน้ำเดิมราชทะเล) ที่ให้ทำการมาแล้ว ตามประกาศ
กระทรวงเสนาธิการ (เดิม) ลงวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในเขตท้องที่จังหวัด
ฉะเชิงเทรา คือ:

อำเภอบางปะกง ๑. ตำบลบางปะกง ๒. ตำบลท่าสาบ จะให้เริ่มลงมือทำการ
ในตำบลบางปะกง ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นต้นไป

เพราะฉะนั้น จึงประกาศให้บรรดาเจ้าครองที่ดินในเขตตำบล อำเภอ ที่กล่าวมา
ข้างต้นนั้นทราบ จะให้คอยนำเจ้าพนักงาน ออก รังวัดแบ่งที่ดินเพื่อแก้ไขเขตชลประทาน
(คันกันน้ำเดิมราชทะเล) ในที่ดินของตนให้รีบการเสร็จไป.

กระทรวงเสนาธิการ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

นายพันเอก พระยาพนมพลยุทธเสนา

ลงนามแทน

สำเนาถูกต้อง.

คำสั่ง

คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก
ที่ ๙ / 2535

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ราชพัสดุ บริเวณ กม.ที่ 38 - กม.ที่ 54 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปูใหม่ ตำบลบางปูเก่า อำเภอเมือง และตำบลคลองด่าน อำเภอบางปะอิน จังหวัดสมุทรปราการ

อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2535 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก และตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ฯ ในข้อ 4 และโดยมติที่ประชุม คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก ครั้งที่ 11/2535 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2535 จึงได้แต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการ เฉพาะกิจจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ราชพัสดุ บริเวณ กม.ที่ 38 - กม.ที่ 54 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปูใหม่ ตำบลบางปูเก่า อำเภอเมือง และตำบลคลองด่าน อำเภอบางปะอิน จังหวัดสมุทรปราการ คือ

1. ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง	ประธานกรรมการ
2. รองอธิบดีกรมธนารักษ์	รองประธานกรรมการ
3. ผู้อำนวยการกองผังเมืองเฉพาะ
สำนักผังเมือง	อนุกรรมการ
4. ผู้อำนวยการกองที่ราชพัสดุ
กรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
5. นายจิตต์ คงสงไชย
ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
6. นาวาเอกวิชัย นันทบุณย์
ผู้แทนกรมอุทกศาสตร์	อนุกรรมการ
7. นายประสงค์ เอี่ยมอนันต์	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนจังหวัดสมุทรปราการ	อนุกรรมการ

9. ผู้แทนกรมโยธาธิการ	อนุกรรมการ
10. ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
11. ผู้แทนสำนักงานประมาท	อนุกรรมการ
12. เจ้าหน้าที่สำนักผังเมือง	อนุกรรมการและเลขานุการ
13. <u>เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์</u>	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
14. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบาย
และแผนสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่ดังนี้คือ

1. จัดทำผังแม่บทการใช้ที่ราชพัสดุ บริเวณ กม. ที่ 38 - กม. ที่ 54 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปูใหม่ ตำบลบางปูเก่า อำเภอเมือง และตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการกำหนดเขตที่ควรสงวนรักษาและฟื้นฟูป่าชายเลนและการจัดพื้นที่สีเขียวในลักษณะของพื้นที่สีเขียวริมถนน

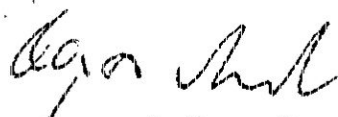
2. ประสานงานกับส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ราชพัสดุ

3. ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ที่จะทำการแทนคณะกรรมการฯ ในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

4. แต่งตั้งคณะทำงานตามความจำเป็นและเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ส. ๒ วันที่ ๒๖ สิงหาคม 2535

(นายอดุล วิเชียรเจริญ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของ
หน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก

37/96

* * *

หลักเกณฑ์การพิสูจน์หลักฐานการครอบครองที่ดินของราษฎรในเขตที่ดินของรัฐ
ของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.)

เพื่อให้การพิสูจน์สิทธิในที่ดินของราษฎรในเขตที่ดินของรัฐของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) ได้เป็นไปโดยถูกต้อง จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิสูจน์ ดังนี้

๑. หลักฐานที่แสดงว่าได้มีการครอบครองทำประโยชน์มาก่อนวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ จะต้องเป็นหลักฐานดังนี้

๑.๑ เอกสารที่ทางราชการได้ทำขึ้นและพิสูจน์ได้แล้วว่า เป็นเอกสารเกี่ยวกับที่ดินแปลงนั้น ซึ่งลงวันที่ก่อนวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ หรือลงวันที่ภายหลังวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ แต่ต้องก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ (วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๖) โดยเอกสารดังกล่าวมีข้อความแสดงว่าที่ดินแปลงนั้นได้มีการครอบครองทำประโยชน์มาก่อนวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ

๑.๒ กรณีที่ไม่มีเอกสารตามข้อ ๑.๑ แต่ได้มีพยานหลักฐานอื่นมาแสดงว่า ได้มีการครอบครองทำประโยชน์มาก่อนวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ และสำหรับที่ดินของรัฐประเภทที่สงวนหวงห้ามตามพระราชบัญญัติว่าด้วยกรหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๔ จะต้องปรากฏร่องรอยที่แสดงว่าได้มีการทำประโยชน์ในที่ดินแล้วอยู่ในสภาพทางอากาศของกรมแผนที่ทหารที่ถ่ายลงพื้นที่นั้นไว้ เป็นครั้งแรกหลังวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ

๒. เมื่อได้พิสูจน์พยานหลักฐานตามข้อ ๑ แล้ว ปรากฏว่า ไม่ได้มีการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ ให้คณะกรรมการดำเนินการดังนี้

*

๒.๑ กรณีที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแล้ว ให้แจ้งกรมธนารักษ์หรือส่วนราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐ เพื่อดำเนินการขอเพิกถอน หรือแก้ไขเอกสารดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

/๒.๒ กรณีที่...

๒.๒ กรณีที่ไต่ถามข้อออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไว้ ให้แจ้งส่วนราชการ
ผู้ใช้ประโยชน์และราชการปกครองจังหวัดหรือส่วนราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐ เพื่อกำหนดการ
คัดค้านการออกหนังสือแสดงสิทธิ

๒.๓ กรณีที่ยังมิได้มีการดำเนินการตามข้อ ๒.๑ หรือข้อ ๒.๒ ให้แจ้ง
กรมธนารักษ์หรือส่วนราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐพิจารณาต่อไป

๓. เมื่อได้พิสูจน์พยานหลักฐานตามข้อ ๑ แล้ว เชื่อว่าได้มีการครอบครอง
ทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนวันประกาศหรือวันสงวนหวงห้ามเป็นที่ดินของรัฐ ให้คณะกรรมการ
แจ้งผลการตรวจสอบดังกล่าว ให้ส่วนราชการที่ครอบครองใช้ประโยชน์และกรมธนารักษ์
หรือส่วนราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐพิจารณาต่อไป

๓.๑ กรณีที่ส่วนราชการครอบครองใช้ประโยชน์ และกรมธนารักษ์หรือ
ส่วนราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการ ก็ให้กรมธนารักษ์
หรือส่วนราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐ แจ้งจังหวัดเพื่อแจ้งผลการพิจารณาถึงกล่าว
ให้ราษฎรและเจ้าพนักงานที่ดินทราบ

๓.๒ กรณีที่ส่วนราชการครอบครองใช้ประโยชน์และกรมธนารักษ์หรือส่วน
ราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐ ไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการ
ก็ให้กรมธนารักษ์หรือส่วนราชการผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐ แจ้งจังหวัดดำเนินการตามข้อ ๒
ต่อไป แล้วแต่กรณี

ฝ่ายเลขานุการ

คณะกรรมการแก้ไขปัญหาคาถาบุกรุกที่ดินของรัฐ (กรม

สำนักงานกฤษฎีกา)

โทร. ๒๕๑-๐๐๔๑

๒ กันยายน ๒๕๓๕